

1 Bestaan van een betalingsbevelprocedure

1.1 Toepassingsgebied van de procedure

Ja. De burgerrechtelijke regels voorzien in een procedure bij bevel tot betaling (*Mahnverfahren*) voor de inning van niet noodzakelijkerwijs betwiste geldvorderingen. Dit valt onder § 688 e.v. van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering (*Zivilprozessordnung*).

1.1.1 Welke zaken komen in aanmerking voor deze procedure (bijvoorbeeld alleen geldelijke vorderingen, alleen contractuele vorderingen, etc.)?

Deze procedure kan algemeen worden gebruikt wanneer de vordering de betaling van een vast geldbedrag in euro betreft.

Deze procedure is echter uitgesloten in de volgende gevallen:

indien deze betrekking heeft op een vordering uit hoofde van een consumentenkrediet met een rente die meer dan 12 procentpunten hoger is dan de basisrente;

indien het vorderingen betreft die afhangen van de uitvoering van verbintenissen die nog uitgevoerd moeten worden;

indien de betekening van het bevel tot betaling door openbare bekendmaking moest gebeuren omdat de verblijfplaats van de verweerder niet bekend is.

1.1.2 Bestaat er een maximumbedrag voor de waarde van de vordering?

Er is geen maximumbedrag aan de vordering verbonden.

1.1.3 Is het gebruik van deze procedure facultatief of verplicht?

De toepassing van het *Mahnverfahren* is facultatief voor de schuldeiser. Hij kan kiezen tussen het *Mahnverfahren* of de normale procedure.

1.1.4 Kan de procedure gebruikt worden als de schuldenaar in een andere lidstaat of buiten de EU woont?

In beginsel kan het Duitse *Mahnverfahren* ook worden gebruikt wanneer de verweerder in een andere lidstaat of in een derde land verblijft. Hierbij zij echter vermeld dat in de gevallen waarin het betalingsbevel moet worden betekend in het buitenland het *Mahnverfahren* krachtens § 688, lid 3, van het Duitse wetboek van burgerlijke rechtsvordering alleen kan worden toegepast indien hierin is voorzien in de erkennings- en tenuitvoerleggingswet (*Anerkennungs- und Vollstreckungsausführungsgesetz*). Hieronder vallen momenteel alle lidstaten van de Europese Unie en IJsland, Noorwegen, Zwitserland en Israël.

1.2 Bevoegde rechtbank

De exclusieve bevoegdheid voor het *Mahnverfahren* is toegewezen aan de kantonrechtbank (*Amtsgericht*) onder wiens algemene rechtsbevoegdheid de aanvrager valt. De algemene rechtsbevoegdheid is in beginsel afhankelijk van de woonplaats, en bij een rechtspersoon de plaats van vestiging. In veel Duitse deelstaten zijn overigens centrale "schuldvorderingsgerichten" (*Mahngerichte*) opgericht (zoals het *Amtsgericht Wedding* in Berlijn). Dit betekent dat de bevoegdheid voor de schuldvorderingsprocedures bij enkele *Amtsgerichte* of zelfs bij een enkel *Amtsgericht* in die deelstaat is geconcentreerd. In dat geval valt de verzoeker onder het voor zijn woonplaats bevoegde centrale *Mahngericht*.

Indien de verzoeker niet onder een rechtsbevoegdheid in het binnenland valt, is het *Amtsgericht Berlin Schöneberg* bij uitsluiting bevoegd. Indien de verweerder niet onder een algemene rechtsbevoegdheid in het binnenland valt, is het *Amtsgericht* bevoegd dat voor de procedure op tegenspraak bevoegd zou zijn, onafhankelijk van een inhoudelijke bevoegdheid van het *Amtsgericht* (op zich zijn de *Amtsgerichte* slechts bevoegd tot een bedrag van 5 000 EUR). Ook hier kunnen er, afhankelijk van de deelstaat, centrale schuldvorderingsgerichten zijn.

1.3 Vormvoorwaarden

1.3.1 Is het gebruik van een standaardformulier verplicht? (Zo ja, waar kan dit formulier worden verkregen?)

Het gebruik van een voorgedrukt formulier is verplicht, voor zover een dergelijk formulier bestaat voor de betrokken verklaring of het betrokken verzoek. Er bestaan bijvoorbeeld voorgedrukte formulieren voor verzoeken om uitvaardiging en voor nieuwe betekeningen van betalings- en uitvoeringsbevelen.

In alle deelstaten wordt een geautomatiseerd *Mahnverfahren* toegepast. Hier kunnen verzoeken worden ingediend op een voorgedrukt papieren formulier of elektronisch worden ingediend. Er zijn softwarebedrijven die softwareprogramma's voor de elektronische indiening van vorderingen in een geautomatiseerd gerechtelijk *Mahnverfahren* aanbieden. Bij sommige *Amtsgerichte* is het bovendien mogelijk vorderingen online via internet in te dienen.

Vorgedrukte papieren formulieren voor schuldvorderingsprocedure zijn bij de kantoorboekhandel verkrijgbaar.

1.3.2 Moet ik worden vertegenwoordigd door een advocaat?

Nee, vertegenwoordiging door een advocaat is niet vereist.

1.3.3 Hoe gedetailleerd moet mijn beschrijving van de grondslag van de schuldvordering zijn?

De grondslagen van de vordering hoeven niet uitgebreid te worden vermeld. Vereist is alleen een korte omschrijving van de vordering en de hoogte van het gevorderde bedrag. Hiertoe moeten de desbetreffende vakken van het formulier worden ingevuld. Hoofd- en nevenvorderingen moeten gescheiden en individueel worden vermeld.

1.3.4 Moet ik beschikken over geschreven bewijs omtrent de schuldvordering? Zo ja, welke documenten mag ik daarvoor gebruiken?

Er hoeven geen schriftelijke bewijzen voor de geldend gemaakte vorderingen te worden ingediend.

1.4 Afwijzing van het verzoek

Het verzoek om uitvaardiging van een betalingsbevel wordt afgewezen wanneer het *Mahnverfahren* niet-ontvankelijk is, het desbetreffende gerecht niet bevoegd is of het verzoek niet aan de formele voorwaarden voldoet. Het verzoek wordt ook afgewezen wanneer slechts voor een deel van de vordering een betalingsbevel kan worden uitgevaardigd. Voorafgaand aan de afwijzing moet de verzoeker worden gehoord.

Voorafgaand aan de uitvaardiging van het betalingsbevel onderzoekt het gerecht niet of de vordering gerechtvaardigd is.

1.5 Hoger beroep

De weigering om een betalingsbevel uit te vaardigen kan in beginsel niet worden aangevochten. Een onmiddellijk bezwaar (*sofortige Beschwerde*) is alleen mogelijk wanneer het verzoek alleen in een machinaal leesbare vorm is ingediend en is afgewezen omdat het gerecht deze vorm niet geschikt acht voor automatische verwerking; overigens speelt deze regeling in de praktijk geen grote rol.

1.6 Aanvechten van de vordering

Wanneer het betalingsbevel is uitgevaardigd en aan de verweerder is betekend, kan laatstgenoemd deze binnen twee weken betwisten. Ook na afloop van deze termijn is betwisting nog mogelijk, zolang er geen beschikking tot tenuitvoerlegging is gegeven.

Bij de betekening van het betalingsbevel ontvangt de verweerder een voorgedrukt formulier waarmee hij of zij dit bevel kan betwisten. Het gebruik van dit voorgedrukte formulier is overigens optioneel. Betwisting is ook in een andere vorm mogelijk. De enige formele voorwaarde is dat de betwisting schriftelijk gebeurt.

1.7 Gevolgen van de aanvechting van de vordering

Wanneer de verweerder de vordering tijdig betwist, heeft dit tot gevolg dat er geen beschikking tot tenuitvoerlegging meer kan worden betekend die een gedwongen tenuitvoerlegging van de met het betalingsbevel geldend gemaakte vordering mogelijk maakt. Daarna zal de zaak echter niet automatisch worden behandeld volgens de gewone geschilprocedure. Hiertoe is een uitdrukkelijk verzoek nodig, dat zowel door de verzoeker als door de verweerder in de schuldvorderingsprocedure kan worden ingediend. De verzoeker kan het verzoek ook indienen zodra hij verneemt dat er een betwisting is, of het bij voorbaat aan het betalingsbevel verbinden.

1.8 Wat als de schuldenaar de schuldvordering niet tijdig aanvecht?

1.8.1 Wat moet men doen om een uitvoerbare beslissing te verkrijgen?

Het gerecht geeft op verzoek een beschikking tot tenuitvoerlegging. Het verzoek kan niet voor het einde van de betwistingstermijn worden ingediend, en moet vermelden of er na het betalingbevel betalingen zijn verricht en zo ja, welke. Indien er betalingen zijn verricht, moet de verzoeker zijn vordering dienovereenkomstig verminderen.

1.8.2 Is deze beslissing definitief of is er nog een beroepsmogelijkheid?

De beschikking tot tenuitvoerlegging staat gelijk aan een voorlopig uitvoerbaar verklaard vonnis bij verstek. Hiertegen kan binnen een termijn van twee weken na betekening bezwaar worden gemaakt.

Laatste update: 28/06/2023

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken EJV-contactpunten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. Het EJV en de Commissie aanvaarden geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens in dit document of waarnaar in dit document wordt verwezen. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.